

กรอบการดำเนินงานเซนไตเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓)
(Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 – 2030)

กรอบการดำเนินงานเซนไต หรือ กรอบเซนไต คือกรอบการดำเนินงานสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติกว่า ๑๘๗ ประเทศ ให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการประชุมระดับโลกว่าด้วยการลดความเสี่ยง จากภัยพิบัติครั้งที่ ๓ ณ เมืองเซนไต ประเทศญี่ปุ่น โดยได้รับการจัดให้เป็นพิมพ์เขียวของโลกในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติมีระยะเวลาในการดำเนินงาน ๑๕ ปี เป็นผลจากการทบทวนการดำเนินงานของประเทศสมาชิกภายใต้กรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ (Hyogo Framework for Action: HFA) ที่เคยใช้เป็นกรอบสากลในการดำเนินงานด้านภัยพิบัติ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๘ ประกอบกับประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทำให้ได้เนื้อหาที่เน้นแนวทางปฏิบัติที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ กล่าวคือ การป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่ ลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม เน้นมาตรการและวิธีการที่หลากหลายในการป้องกันและ

ลดความล่อแหลม ความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับคืนสภาพได้อย่างรวดเร็วและดีขึ้นกว่าเดิม โดยกำหนด ๑ ผลลัพธ์ ๑ เป้าหมาย ๗ เป้าหมายระดับโลก และ ๔ ภารกิจสำคัญ ดังนี้

๑ ผลลัพธ์ คือ

ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและลดการสูญเสียชีวิต วิถีชีวิต และสุขภาพ รวมถึงความสูญเสียทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางกายภาพ วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของบุคคล ธุรกิจ ชุมชน และประเทศ

๑ เป้าหมาย คือ

ป้องกันความเสี่ยงใหม่ และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมด้วยมาตรการทางเศรษฐกิจ โครงสร้าง กฎหมาย สังคม สาธารณสุข วัฒนธรรม การศึกษา สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง และมาตรการขององค์กร เพื่อป้องกันและลดจุดล่อแหลมที่มีความเปราะบางต่อการเกิดภัยพิบัติ เพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูกลับคืนมาได้อย่างรวดเร็วและดีกว่าเดิม

๗ เป้าหมายระดับโลก คือ ๔ ลด ๓ เพิ่ม ได้แก่

- ๑) อัตราการเสียชีวิตลดลงในปี ค.ศ. ๒๐๓๐
- ๒) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐
- ๓) ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยพิบัติโดยตรงลดลง ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐
- ๔) สาธารณูปโภคและ สาธารณูปการที่สำคัญได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติลดลง ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐
- ๕) การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐
- ๖) การให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐
- ๗) การเข้าถึงข้อมูลการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและข้อมูลความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้มากขึ้น ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

๔ ภารกิจสำคัญที่ควรปฏิบัติ (Priorities for Action) มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่สำคัญสำหรับประเทศและท้องถิ่น ดังนี้

๑. เข้าใจความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Understanding disaster risk)

๑.๑ ส่งเสริมให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ จัดการข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และมีการนำไปใช้ประโยชน์ โดยคำนึงถึงความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลให้เป็นที่รับรู้ของประชาชน

๑.๒ กระตุ้นให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานเพื่อการอ้างอิงให้มีมาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ประเมินความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความเปราะบาง ศักยภาพ ความล่อแหลม ลักษณะของภัยพิบัติ และผลกระทบต่อเนื่องที่เป็นไปได้ภายใต้บริบททางสังคมและระบบนิเวศของพื้นที่ ประกอบกับสภาพแวดล้อมภายในประเทศ

๑.๓ พัฒนาข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเผยแพร่เป็นระยะ ๆ มีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการภายใต้ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ รวมถึงแผนที่จุดเสี่ยงสำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจ ประชาชนทั่วไป และชุมชนที่มีความล่อแหลมต่อการเกิดภัยพิบัติโดยอาจนำเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้ในรูปแบบที่เหมาะสม

๑.๔ ประเมินความสูญเสียจากภัยพิบัติ บ้านทึก และเผยแพร่ให้สาธารณชนเข้าใจเกี่ยวกับความสูญเสียที่เป็นไปได้ รวมถึงการทำความเข้าใจถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ การศึกษา สิ่งแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยใช้ข้อมูลที่สะท้อนถึงความล่อแหลมต่อการเกิดภัยประกอบกับสารสนเทศเกี่ยวกับความเปราะบางของพื้นที่

๑.๕ เผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับความล่อแหลมต่อการเกิดภัยที่ไม่ใช่ประเด็นอ่อนไหว ความเปราะบาง ความเสี่ยง ภัยพิบัติ และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยอิสระ

๑.๖ ส่งเสริมให้มีข้อมูลที่นำเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน (real time) ที่สามารถเข้าถึงได้ และให้มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเกี่ยวกับพื้นที่นั้น ๆ อาทิ การใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ หรือ GIS (Geographic Information Systems) การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ

๑.๗ การสร้างองค์ความรู้ระหว่างข้าราชการในทุกระดับ ภาคประชาชน ชุมชน และอาสาสมัคร ตลอดจนภาคเอกชน เพื่อร่วมแบ่งปันประสบการณ์ บทเรียนที่ได้รับจากสถานการณ์ต่าง ๆ แนวปฏิบัติที่ดี โดยการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ รวมถึงการฝึกอบรมและสร้างการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่มีอยู่เดิม และการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer learning)

๑.๘ การส่งเสริมการปรึกษาหารือและประสานงานระหว่างชุมชน ผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านต่าง ๆ และผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้กระบวนการตัดสินใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายหรือหลักการทางวิทยาศาสตร์

๑.๙ การนำองค์ความรู้และวิถีปฏิบัติของชาวบ้านพื้นเมืองและแนวทางของท้องถิ่นมาปรับใช้โดยเชื่อมโยงกับหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อภัยพิบัติและการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นต่าง ๆ

๑.๑๐ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้องค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ และเพื่อพัฒนาและปรับใช้วิธีการและโมเดลใหม่ ๆ ในการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติและความล่อแหลมต่อภัยประเภทอื่น

๑.๑๑ ส่งเสริมการลงทุนด้านนวัตกรรมและการพัฒนาเทคโนโลยีในการวิจัยเกี่ยวกับภัยพิบัติหลากหลายรูปแบบ และการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อตอบสนองต่อภัยดังกล่าว วิเคราะห์สาเหตุ ช่องว่าง อุปสรรค การพึ่งพิง และความท้าทายทางสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงต่อภัยพิบัติต่าง ๆ

๑.๑๒ ส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ได้แก่ การป้องกันภัยพิบัติ การลดความสูญเสีย การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ การฟื้นฟู และการกลับคืนสู่สภาพเดิม นอกจากนี้ ยังรวมถึงการส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกระบบให้แก่ประชาชนในทุกระดับ และการให้ความรู้และฝึกอบรมตามวิชาชีพด้วย

๑.๑๓ ส่งเสริมการทำยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งในการสร้างความตระหนักรู้ถึงการลดความเสี่ยงต่อภัยต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน อาทิ การนำเสนอสารสนเทศและองค์ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงต่อภัยพิบัติผ่านการรณรงค์โดยภาคประชาชน ใช้สื่อโซเชียลและกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคม โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

๑.๑๔ ใช้สารสนเทศเกี่ยวกับความเสี่ยงในการประเมินความเปราะบาง ศักยภาพและความอ่อนแอของบุคคล ชุมชน ประเทศและทรัพยากร ลักษณะของภัยต่าง ๆ ในการกำหนดนโยบายและดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยง

๑.๑๕ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ผ่านองค์กรภาคเอกชนและองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (NGO)

๒. เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Strengthening disaster risk governance to manage disaster risk)

๒.๑ ให้ความสำคัญในการจัดให้ประเด็นการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานทุกภาคส่วน ทบทวนและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ภายใต้กรอบของกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐและภาคเอกชนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) สร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงจากภัยพิบัติในการให้บริการและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของภาครัฐ

๒) ส่งเสริมและจัดให้มีแรงจูงใจให้ประชาชน ครุฑเรือน ชุมชนและภาคธุรกิจในการร่วมมือปฏิบัติ

๓) ส่งเสริมให้เกิดกลไกและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่โปร่งใส ซึ่งอาจรวมถึงการสร้างแรงจูงใจในรูปของเงินรางวัล การกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ และการจูงใจในรูปแบบของการจัดฝึกอบรม รวมถึงจัดให้มีมาตรการในการรายงาน การใช้กฎระเบียบและการบริหารจัดการด้วยวิธีอื่น ๆ

๔) กระตุ้นให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ขององค์กร

๒.๒ มีแผนงานและยุทธศาสตร์ในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน โดยระบุเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกรอบเวลา โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และลดจำนวนครั้งที่เกิดภัยให้น้อยลง รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพของประชาชน และสิ่งแวดล้อมให้มีความสามารถในการฟื้นตัวโดยเร็ว

๒.๓ ประเมินความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในทางเทคนิค การเงิน และการบริหารจัดการในสถานการณ์ความเสี่ยงทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๒.๔ สร้างกลไกและแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนนำกฎและระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยที่มีอยู่ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมไปถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินและการวางผังเมือง การควบคุมอาคาร การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร มาตรฐานเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย โดยให้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยและสามารถรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติรูปแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ

๒.๕ จัดให้มีการพัฒนาและสร้างกลไกการติดตาม การประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินการอยู่ในแผนการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เปิดให้มีการตรวจสอบจากประชาชน กระตุ้นให้มีการอภิปรายในเวทีภาคประชาชน สภาผู้แทนระดับต่าง ๆ และการหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน

๒.๖ กำหนดบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจนให้ผู้แทนชุมชนในการบริหารจัดการความเสี่ยง อาทิ กระบวนการและขั้นตอนการตัดสินใจ กรอบข้อกำหนดของกฎหมาย และมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนระหว่างการพัฒนา กฎและระเบียบที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน

๒.๗ จัดตั้งและสนับสนุนให้เกิดเวทีการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อพิจารณาในประเด็นการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ กำหนดให้มีหน่วยประสานงานหลักในระดับประเทศเพื่อเป็นศูนย์ประสานการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานเช่นใดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓) ซึ่งจัดเป็นกลไกสำคัญที่จะต้องมีการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และต้องมีอำนาจหน้าที่ในการระบุว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นอยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานใดบ้าง อีกทั้งยังสามารถสร้างการรับรู้และองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยต่าง ๆ โดยการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ใช่ประเด็นอ่อนไหว มีส่วนร่วมในการประสานการรายงาน การรณรงค์เพื่อการตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ และการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนในพื้นที่ (เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ) นอกจากนี้ ยังมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานและนโยบายการจัดการภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนได้รับทราบ ความรับผิดชอบเหล่านี้ควรปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย ระเบียบมาตรฐาน และกระบวนการในการปฏิบัติงาน

๒.๘ ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยออกเป็นกฎหมายหรือระเบียบ และกระบวนการทางงบประมาณ เพื่อให้องค์กรเหล่านี้สามารถทำงานประสานกับภาคประชาสังคม ชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงผู้อพยพ มีความคล่องตัวในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติในแต่ละท้องถิ่นได้

๒.๙ กระตุ้นให้สภาระดับต่าง ๆ เล็งเห็นถึงความสำคัญ และพัฒนากระบวนการนิติบัญญัติและการพิจารณางบประมาณให้สอดคล้องกับการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๒.๑๐ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพความร่วมมือที่ได้มาตรฐาน โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรวิชาการ องค์กรด้านวิทยาศาสตร์ และองค์การสหประชาชาติ เช่น การประกาศเกียรติคุณหรือมอบรางวัลให้สถานประกอบการหรือองค์กรที่สามารถบรรลุมาตรฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๒.๑๑ ออกนโยบายเพื่อป้องกันหรือโยกย้ายการตั้งถิ่นฐานของประชาชนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยกำหนดเป็นกฎหมายในระดับประเทศ

๓. ลงทุนในด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อให้พร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Investing in disaster risk reduction for resilience)

๓.๑ จัดให้มีทรัพยากรที่จำเป็นในทุกๆระดับ ซึ่งรวมถึงการเงินการคลังและการขนส่งอย่างเพียงพอในการพัฒนาการยุทธศาสตร์ นโยบาย แผน กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ และการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓.๒ ส่งเสริมให้มีกลไกการถ่ายโอนความเสี่ยงและการประกันความเสียหายจากภัยพิบัติ รวมถึงการกู้คืนและการปกป้องสถานะทางการเงิน การกระจายและการยอมรับความเสี่ยง สำหรับการลงทุนของภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อลดผลกระทบทางการเงินที่เกิดจากภัยพิบัติต่อรัฐบาลและต่อสังคมทั้งพื้นที่ในเมืองและชนบท

๓.๓ ส่งเสริมการลงทุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเพิ่มความสามารถในการฟื้นฟูหลังภัยพิบัติ ผ่านองค์กรและภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และมีมาตรการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับโครงสร้าง

พื้นฐานของสถานที่ที่มีความอ่อนไหว เช่น โรงเรียนและโรงพยาบาล ให้ความสำคัญกับการออกแบบก่อสร้างตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการเพื่อให้มีความคงทนต่อภัยรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้หลักการอารยสถาปัตย์ (universal design) และวัสดุก่อสร้างที่ได้มาตรฐาน การปรับปรุงอาคารเก่า (retrofit) และการก่อสร้างใหม่ (rebuild) ให้ความสำคัญกับระบบการบำรุงรักษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

๓.๔ สนับสนุนการปกป้องสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นแหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม และสถานที่สำคัญทางศาสนาต่าง ๆ

๓.๕ ส่งเสริมการสร้างสถานที่ทำงานโดยให้มีความสามารถในการฟื้นตัวจากภัยพิบัติ โดยใช้มาตรการเชิงโครงสร้างและมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๖ ส่งเสริมให้การประเมินความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน อาทิ การวางผังเมือง การประเมินความเสี่ยงโทรมของที่ดินและการจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว รวมไปถึงการจัดทำแนวทางและเครื่องมือการติดตามผลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น

๓.๗ กระตุ้นให้มีการทบทวนกฎหมายควบคุมอาคารที่มีอยู่เดิมหรือพัฒนากฎระเบียบใหม่ที่ได้กับมาตรฐานให้ครอบคลุมไปถึงการฟื้นฟูบูรณะและการก่อสร้างใหม่ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้สามารถนำกฎระเบียบดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของท้องถิ่นต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้บุคคลชายขอบ และเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินการสำรวจและบังคับใช้กฎระเบียบเหล่านี้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อทำให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานที่มีความคงทนต่อภัยพิบัติต่าง ๆ ได้

๓.๘ ส่งเสริมให้เกิดระบบสุขภาพระดับประเทศที่มีความสามารถในการฟื้นตัวหลังจากภัยพิบัติ รวมไปถึงการผนวกการจัดการภัยพิบัติเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขโดยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภัยชนิดต่าง ๆ และการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้วยวิธีการทางสาธารณสุข สนับสนุนและยกระดับศักยภาพของการฝึกอบรมด้านการแพทย์ในสถานการณ์ภัยพิบัติ และส่งเสริมการฝึกอบรมกลุ่มผู้สนับสนุนงานด้านสาธารณสุขในชุมชนโดยการจัดฝึกอบรมด้านสาธารณสุขต่าง ๆ ควรคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และการดำเนินการที่สอดคล้องกับระเบียบสาธารณสุขนานาชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ (International Health Regulation ๒๐๐๕) ขององค์การอนามัยโลก

๓.๙ เสริมสร้างการกำหนดแนวทาง การดำเนินนโยบายและจัดทำกลไกเพื่อความปลอดภัยสำหรับทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม รวมทั้งกระตุ้นให้มีการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขพื้นฐานตั้งแต่วัยทารกแรกเกิด วัยเด็ก วัยเจริญพันธุ์ การจัดการความปลอดภัยด้านอาหารและภาวะโภชนาการ ที่อยู่อาศัย การศึกษา การขจัดความยากจน และการแสวงหาวิถีดำเนินการภายหลังภัยพิบัติเพื่อสร้างความเข้มแข็งและให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างยั่งยืน

๓.๑๐ ควรมีการกำหนดนโยบายและแผนจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติสำหรับประชาชนที่มีความเปราะบาง เนื่องจากอาการป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากภัยพิบัติ ซึ่งควรรวมถึงการเข้าถึงบริการด้านการช่วยชีวิตด้วย

๓.๑๑ กระตุ้นให้มีการนำนโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเคลื่อนที่ของประชาชน (human-mobility) และภัยที่อาจเกิดขึ้น ไปใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบและชุมชนที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงกฎหมายระดับประเทศและสภาพแวดล้อม

๓.๑๒ ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยกำหนดมาตรการและเครื่องมือด้านการเงินและงบประมาณอย่างเหมาะสม

๓.๑๓ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการระบบนิเวศน์และการบูรณาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓.๑๔ เพิ่มความสามารถในการฟื้นฟูกิจกรรมทางธุรกิจ วิถีชีวิต และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับกระบวนการผลิตสินค้าและบริการด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการออกแบบธุรกิจโดยตระหนักถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและส่งเสริมให้มีการนำไปปฏิบัติ

๓.๑๕ เพิ่มความสามารถในการปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงปศุสัตว์ สัตว์ใช้แรงงาน เครื่องมือ และเมล็ดพันธุ์พืช

๓.๑๖ ส่งเสริมการบูรณาการด้านการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นภาคเศรษฐกิจที่มักจะได้รับผลกระทบอย่างหนักจากภัยต่าง ๆ

๔. พัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างให้ดีกว่าเดิมในช่วงของการบูรณะฟื้นฟูภายหลังเกิดภัยพิบัติ (Enhancing disaster preparedness for effective response and to “Build Back Better” in recovery, rehabilitation and reconstruction)

๔.๑ เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ กำหนดนโยบายและแผนรองรับสถานการณ์ที่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยคำนึงถึงบริบทที่เป็นไปได้ อาทิ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และอำนวยความสะดวกให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม

๔.๒ จัดให้มีระบบพยากรณ์ภัยพิบัติและมีการแจ้งเตือนล่วงหน้าโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีกลไกการสื่อสารเมื่อเกิดความเสี่ยงและสถานการณ์ฉุกเฉิน มีระบบเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อติดตามสถานการณ์ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ระบบต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ รวมถึงความต้องการในแต่ละสังคม วัฒนธรรม เพศ อีกทั้งควรเป็นระบบที่ใช้งานได้ง่ายและประหยัดเงินงบประมาณ

๔.๓ ส่งเสริมให้มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทั้งที่มีอยู่เดิมและการก่อสร้างใหม่ โดยให้รวมถึงการขนส่งทางน้ำ โครงสร้างโทรคมนาคม สถานศึกษา โรงพยาบาล และสถานบริการด้านสาธารณสุข เพื่อให้โครงสร้างเหล่านี้มีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ภัยพิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยชีวิตหรือบริการที่จำเป็นอื่น ๆ

๔.๔ จัดตั้งศูนย์กลางชุมชนเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ของประชาชนและเก็บรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในกิจกรรมการบรรเทาสาธารณภัย

๔.๕ สนับสนุนให้มีนโยบายและการปฏิบัติที่จำเป็นในการสนับสนุนบทบาทของส่วนราชการในการสร้างหรือส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนกลไกและกระบวนการจัดหางบประมาณเพื่อการเตรียมการฟื้นฟูและซ่อมสร้างภายหลังเกิดภัยพิบัติ

๔.๖ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ และเพิ่มศักยภาพทั้งทางด้านเทคนิคและการขนส่งเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันเวลาที่

๔.๗ มีแผนงานเพื่อความต่อเนื่องในการฟื้นฟูสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนการให้บริการขั้นพื้นฐานในช่วงของการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

๔.๘ ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติให้เป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ การฝึกซ้อมการรับมือและการฟื้นฟูกลับสู่สภาพเดิม รวมถึงการซ้อมอพยพ การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบต่าง ๆ ที่ใช้ในพื้นที่ที่มีความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การเข้าถึงสถานที่หลบภัย การเตรียมอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เป็นต้น

๔.๙ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกระดับ ทั้งจากชุมชนและธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ เพื่อร่วมกันดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมสร้างภายหลังภัยพิบัติซึ่งอาจต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานระดับประเทศ

๔.๑๐ ส่งเสริมความร่วมมือด้านการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติให้ครอบคลุมถึงกระบวนการฟื้นฟูและซ่อมสร้าง การหาจุดเชื่อมต่อระหว่างการฟื้นฟู การซ่อมสร้าง และการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ใช้โอกาสระหว่างขั้นตอนการฟื้นฟูเพื่อเพิ่มศักยภาพในการรองรับภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยใช้มาตรการด้านการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงมาตรฐานเชิงโครงสร้าง และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้เชี่ยวชาญและองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ การทบทวนบทเรียนที่ได้รับจากภัยพิบัติที่ผ่านมา และการนำแบบแผนในการซ่อมสร้างและฟื้นฟูหลังภัยพิบัติไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และยังคงใช้ในการจัดทำพื้นที่อยู่อาศัยชั่วคราวสำหรับการอพยพเนื่องจากภัยพิบัติด้วย

๔.๑๑ พัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมสำหรับการซ่อมสร้างหลังภัยพิบัติ เช่น การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และจัดทำมาตรฐานการก่อสร้างใหม่ ซึ่งเป็นบทเรียนที่ได้จากโครงการฟื้นฟูและซ่อมสร้างภายใต้การดำเนินการตามกรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ (Hyogo Framework of Action)

๔.๑๒ พิจารณาย้ายส่วนราชการและโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญออกห่างจากพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัย โดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือกับประชาชนในพื้นที่

๔.๑๓ เสริมสร้างศักยภาพให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในท้องถิ่นสามารถอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างรวดเร็ว

๔.๑๔ สร้างกลไกบันทึกข้อมูลสถานการณ์และฐานข้อมูลความสูญเสียจากภัยพิบัติ เพื่อเพิ่มความสามารถในการป้องกันการบาดเจ็บและเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๑๕ ขยายกรอบการฟื้นฟูภายหลังภัยพิบัติให้ครอบคลุมถึงการเยียวยาทางจิตใจและการให้บริการด้านสุขภาพจิตแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

๔.๑๖ ทบทวนและเพิ่มศักยภาพของกฎหมายในประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้แนวทางการดำเนินการภายในประเทศและระเบียบว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศเพื่อการฟื้นฟูและการซ่อมสร้างหลังเกิดภัยพิบัติ (Guidelines for the Domestic Facilitation and Regulation of International Disaster Relief and Initial Recovery Assistance)

หลักการดำเนินงาน (Guiding Principles)

- รัฐมีความรับผิดชอบพื้นฐานในการปกป้องและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติผ่านความร่วมมือในระดับต่าง ๆ
- การแบ่งความรับผิดชอบระหว่างรัฐบาลกลาง หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ระดับประเทศ ภาคส่วนต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม
 - การปกป้องบุคคลและทรัพย์สิน และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
 - สนับสนุนการมีบทบาทจากทุกภาคส่วน
 - ให้นำหน่วยงานภาครัฐทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น
 - ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการรับผิดชอบทรัพยากร การสร้างแรงจูงใจ และการตัดสินใจ
 - การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมบนฐานข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและภัยต่าง ๆ ที่เป็นไปได้
 - ความสอดคล้องระหว่างการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การพัฒนาอย่างยั่งยืน การกำหนดนโยบาย แผนงาน การปฏิบัติ และกลไกในภาคส่วนต่าง ๆ
 - ให้ความสำคัญกับภัยพิบัติที่อาจมีลักษณะเฉพาะในแต่ละท้องถิ่นในการกำหนดมาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
 - ลงทุนเพื่อจัดการปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติและรองรับการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุ
 - กำหนดให้การ “สร้าง ฟื้นฟูสภาพ เพื่อสิ่งที่ดีกว่า” (Build Back Better) เป็นหลักในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
 - แสวงหาพันธมิตรและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง
 - การส่งเสริมการเป็นพันธมิตรระหว่างกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและเป้าหมายของแต่ละประเทศ